

ČAJ

Pro chvíle pohody

PROSINEC 2009

Časopis Autorů Jičínska

ADVENT

**Je advent sémě nadějí
že bude žít co zvadlo
Také to listí na stromě
co dosud neopadlo**

(úryvek)

Josef JINDRA

39

Vážení čtenáři,

rok se s rokem sešel a já si uvědomuji, že letos se poprvé podařilo vydat všech dvanáct čísel ČAJe. Zkrátka ČAJ byl s Vámi po celý rok, a tak nemůže chybět ani o Vánocích a Silvestru.

Host ČAJe, Alena Bartoňová, nás pozve do svých práz, když v jedné je sice parné léto, ale ta druhá už voní blížící se vánoční nadílkou, vždyť už se Santa šplhá po okně, ale ... (více v povídce).

Zimně sváteční náladu navozuje i poezie Josefa Jindry a moje, a tak trochu silvestrovskou zábavou (snažte se vymyslet za domácí úkol třeba podobnou hříčku) zavánějí Normální nesmysly Zlaty Zákoutské.

Vážení čtenáři, přeji příjemné vánoční svátky a zůstaň nám věrný v roce 2010, ČAJ se bude snažit nadále hledat zajímavé hosty a nabízet to nejlepší z kuchyně autorů Jičinska.

A pod stromečkem přeji aspoň jednu knížku!

Váš Václav Franc

OBSAH ČÍSLA:

Alena BARTOŇOVÁ

- Že by ťukal Santa? (3 - 4)
- Padající hvězda (4 - 7)

Josef JINDRA

- Svátečně zimní nálady (8 - 11)

Václav FRANC

- Zimní poezie (12)

Zlata ZÁKOUTSKÁ

- Hrátky s češtinou (11)

HOST ČAJE:

Alena BARTOŇOVÁ (* 1957 v Jilemnici)

Jmenuji se Alena Bartoňová, narodila jsem se v Jilemnici 15. 11. 1957, kde jsem vychodila i základní školu. V Hradci Králové jsem se vyučila kadeřnicí. Toto povolání se mi stalo koníčkem a láskou. V r. 2005 jsem společně s paní Jiřinou Bohdalovou vydala kuchařskou knihu pod názvem Třicet dní, které otřásly váhou. V r. 2007, 2008 a 2009 jsem dostala literární ocenění na celostátní soutěži Modrý slon. V r. 2008 jsem vydala svoji první povídkovou knihu Ranní rosa v kopřivách, aneb jak se chodí na kejváky. Knihu jsem si sama ilustrovala. V r. 2009 jsem dostala čestné uznání na celostátní soutěži Rehečská slepice. V r. 2009 na podzim mi vyšel 2 díl knihy Ranní rosa v kopřivách, aneb co by bylo kdyby... Všechno, co dělám, dělám ráda. Vždyť život je fajn!

ČAJ pro chvíle pohody

č.39 , prosinec 2009, ročník VIII

Vydáno 5. prosince 2009 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Grafická úprava titulní strany Jozev dřevník Borovský

Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

Že by ťukal Santa?

Alena BARTOŇOVÁ

V noci mně nebylo moc dobře, ale paralen zatím zabíral. Ráno jsem seděla v jídelně u stolu. Tupě jsem zírala do hrnku s horkým čajem. Přemýšlela jsem, jestli ten dnešek v práci přežiji. Najednou z Aděličina pokoje vykoukl Petr.

To byl dceřin přítel, který u nás už asi rok bydlel. Jen tak mimochodem na mě zavolal: „V noci nám někdo chtěl ukrást Santu!“ Nejdříve jsem ani nereagovala. Tu samou větu za chvíli zavolala i Adéla: „Slyšíš, mami? Chtěli nám z okna uříznout Santu Klausel!“ Až teď jsem si uvědomila, co vlastně říkají. Vstala jsem od stolu a šla se podívat na Adělino okno. Zvenčí domu tam Santa v životní velikosti normálně každý rok v tuto vánoční dobu visel. Odhrnula jsem záclonu z okna a podívala se ven. Otočila jsem se na mladý pár za mnou a zeptala se: „Co blbnete? Vždyť tam visí?“

Opravdu visel a jako by nic se díval Adéle do okna. Nohu nakročenou na parapet, hezky uvázanou bílou mašlí u tyče nad parapetem. Tyč bránila přes léto květinovým truhlíkům, aby někomu na ulici nespadly na hlavu. Teď ta tyč přidržovala Santu. A on se jen tak mírně pohupoval ve větru. Z pohledu okolo jdoucích lidí vypadal, že leze po provaze dceři do okna. Petr se postavil přímo za mě, rukou ukázal na Santu. Nechtěl, abych jeho hrdinský čin jen tak přešla a řekl: „No jo, visí, ale kdybych spal, tak by nevisel! Oni nám ho chtěli v noci uříznout!“ Podívala jsem se zkoumavě na Petra a znovu na Santu.

Přemýšlela jsem, jak dlouho vlastně Santu máme. Možná už dobře devět let. Každý rok na Mikuláše jsme ho snesli s pudy, vyndali z velké krabice, oprášili a zavěsili ven na dům. Nemohla bych to jilemnickým malým dětem udělat, nepověsit ho na Vánoce na dům. Chodily se na něho dívat mateřské školky i jesle. Dokonce jsem onehdy slyšela i jednoho tatínka, který venku před naším domem říkal neposednému chlapečkovi: „Vidíš to Davide? Tady už přišel Santa Klaus. Jestli nepřestaneš zlobit tak k nám už nepřijde.“ Tato vzpomínka mi vyvolala úsměv na tváři. Dětem je úplně jedno, že je Santa Klaus americký vzor. Vždyť nikdo vlastně ani neví, jak by měl vypadat náš Ježíšek, který nosí dárky. Možná, že by měl vypadat jako malé miminko. No ale zkuste si pověsit miminko v plenkách na dům, třeba jako figurínu. To by byl pěkný nesmysl. Americký Santa je na mráz zvyklý, oblečený a vybavený! Je to velký pořádný chlap, který pytel s dárky unese. Stejně mu většina dětí říká Ježíšku.

Stále usmívající jsem se otočila na Petra a zeptala se ho: „Počkej, Petře, neblbni, vážně ho chtěl někdo ukrást?“ Petr se zatvářil dotčeně. A abych tomu věřila, přidal na důrazu: „No vážně! Adéla už v noci spala, já nemohl usnout, tak jsem si pustil počítač. Záclona i dekoračka byla zatažená. Světlo jsem neměl rozsvícené, jenom mi běžel počítač. Najednou slyším na okno takové to jako by kovově cinkavé: „ŤUK, ŤUK, ŤUK.“ Pomyslel jsem si: „To je pěkný vítr. Že by ťukal Santa?“ Za chvíli se ozvalo zase: „ŤUK, ŤUK,- ŤUK, ŤUK.“ A za chvíli zase, jen v jiném intervalu za sebou. Trochu rychleji. To už mně nedalo, natáhl jsem se od stolu, levou rukou jsem malinko odhrnul závěs na zácloně. Okno bylo zapocené, ale na Santu jsem viděl. Jenže ten se nehýbal. V té tmě za oknem mě upoutaly nějaké švihavé záblesky. Související s tím ťukáním. Vždycky byl záblesk a pak ťuk, ťuk do okna. Napadlo mě, že by to mohl být odraz pouliční lampy, třeba do rampouchů. Pak mně došlo, že žádné rampouchy na okapu nejsou.

Najednou jsem uslyšel projet kolem domu po silnici auto. Tehdy ťukání ustalo. To už mně zvědavost nedala, postavil jsem se do šera za oknem. Přidržel jsem si opatrně záclonu. Pod ní jsem se podíval přímo na ulici. Přes vánoční výzdobu v truhlíku jsem nemohl být z ulice vidět. Já ale shora a za záclonou lupiče viděl poměrně jasně. Jeden hlídal na protější straně silnice. Stál na chodníku, tak aby nám viděl přímo do okna, měl na hlavě naraženou

divnou čepici. Snad aby nebyl k poznání.. Druhý byl na chodníku, hned pod domem. V ruce držel dlouhou tyč, na které měl přivázaný ostrý nůž nebo nějakou čepel. To jsem přímo nepoznal! Tímto porychtunkem se snažil lupič uříznout provaz, po kterém Santa leze do okna. Aby lupič na konec provazu dosáhl, musel mít tyč s nožem dlouhou. Tím pádem mohl dost špatně koordinovat její pohyb. Proto občas při minutí provazu tyč neovládl a nožem zaťukal na okno. Zmátlo mě to, já si tak myslel, že nám ve světle pouliční lampy blýskají a ťukají větrem ulamované rampouchy.

Stál jsem za oknem a pozoroval muže. Lupič který hlídal na protější straně, musel asi dvakrát dávat znamení, protože jelo auto. Usilovně jsem přemýšlel, co mám dělat. Díval jsem se na muže z patra domu za záclonou. Měl jsem výhodu. Já o nich věděl, oni o mně ne! Oba naši loupežníci nemohli být moc staří, ale chlapi to byli. Do obličeje jsem jim neviděl, měli zvláštní hučky na hlavách. Využil jsem momentu, kdy jelo další auto. V tom rachotu jsem pomalu otevíral okno. Muž naproti si ničeho nevšiml. Ten pod domem se opět napřáhl tyčí, jako by si řekl: „Tak a teď se mi to povede! Už toho mám dost!“ Švihl tyčí do vzduchu opravdu dost razantně. Měl problém, vybral rovnováhu, díval se přímo na Santu. V jeho úhlu pohledu jsem dootevřel okno.

Vystrčil jsem hlavu, opatrně, abych nedostal zásah tyčí do obličeje. Naklonil jsem se ven. Do prostoru nad zloděje. Bez varování jsem z okna vykřikl: „Baf!!! Něco sis tady nechal?“ Lupič mě uviděl. Lekl se tak, až mu podjely obě nohy. Vypadla mu tyč z rukou a praštil se s ní přímo do hlavy. Hrcnul si pěkně celou zadnicí na chodník do tvrdého ušlapaného sněhu. Musela to být docela šlupka.“ Petr se pobaveně zasmál, chechtajíc se pokračoval dál ve vyprávění: „, Komplic na druhé straně všechno viděl z první ruky. Nadskočil, jak se lekl, začal poskakovat směrem k náměstí a přitom zařval: „Vole zdrháme!“

No a volové zdrhli. Ještě chvíli jsem se za nimi koukal z okna, ale byla mně zima. Myslel jsem si, že už zloději znovu v noci nepřijdou. Vás jsem nechtěl budit vždyť se nic vlastně nestalo.“ Petr se usmíval jako největší hrdina. Měl na to právo, vždyť v podstatě tím hrdinou vlastně byl! Zachránil nám Santu před uloupením! Ještě ten den jsme Santu z okna sundali a uložili do jeho velké krabice, zase na rok na půdu. Pěkně si celý rok odpočine. A na další Vánoce budeme muset udělat různá opatření. Aby nebyl uloupen! Nejspíš bude viset chráněný alarmem! Jinak to nepůjde, krade se už opravdu všechno.

Padající hvězda...

Alena BARTOŇOVÁ

Byla sobota, konec července, celý den svítilo sluníčko. Zkrátka den jako malovaný. Mně to ale bylo naprosto jedno. Ležela jsem už od včerejšího odpoledne v posteli. Včera si můj bývalý manžel odvezl dceru na víkend. Cítila jsem se vyčerpaná, nemohla jsem plynule dýchat, jako bych měla na prsou velký balvan. Chtělo se mně plakat, ale slzy mi netekly. Každý sebemenší pohyb mi činil velké potíže. Věděla jsem, že včera přijel Pavel ze školy, matně jsem si pamatovala, jak jsem mu udělala večeři. Chtěla jsem jen spát a spát. Otočila jsem hlavu ve směru k oknu, velmi pomalu jsem otevřela své modré oči únavou zešedlé a zadívala se přes záclonu ven na prosluněné nebe. Připadala jsem si ve svých čtyřiceti letech zbytečná, myslela jsem si, že musím snad co nejdříve umřít. Nechápala jsem tu beznaděj, co mě naplňovala.

Ozvalo se malé vrznutí dveří, nechtělo se mi ani otočit hlavu, abych se podívala, kdo v nich stojí.. Vlastně tam nikdo jiný než můj sedmnáctiletý syn nemohl stát. Do tiché místnosti zazněl jeho nesmělý hlas: „Mami, ty pořád spíš? Víš vůbec, kolik je hodin? Vždyť

spíš od včerejška... Jedla jsi něco?“ Podíval se na mě zkoumavě a opět se zeptal: „Ty ses ani nemyla, že ses ani nečesala? Hele, mami, musíš něco dělat! Nechceš opravdu vstát?“ Chvilí čekal, co já na to. Nic, ani jsem se nepohnula, jen jsem zavřela oči. Trošku ho to rozzlobilo a zvýšil hlas: „Fakt, mami, musíš něco dělat!“ Ta jeho slyšitelná bezmoc v hlase mě donutila, abych se na něho podívala. Vypadal tak dětsky, v jeho modrých očích byla vidět starost. Usmála jsem se na něho a na uklidněnou řekla: „Neboj, Pavle, já si jenom ještě chvilku zdřímnu.“

Dívala jsem se na něho. Modré džíny a barevné tričko jeho mládí slušelo. Tou mou odpovědí jsem ho zřejmě rozzlobila. Jako by se jeho chlapecký výraz jednou vteřinou změnil. Svrástil obočí, zhluboka se nadechl, opravdu zhluboka a teď pomalu vzduch vypouštěl nosem ven. Nyní z něho byl rozzlobený mladý muž. Levou rukou zasunul neposednou blond kudrlinku za ucho a oběma rukama si popotáhl culík svých dlouhých kudrnatých vlasů, které měl stažené na temeni hlavy černou gumičkou. Rozzlobeně řekl: „Jak myslíš...“ Odešel. Byl klid.

Snad jsem opravdu usnula, nevím, jak dlouho jsem spala. Najednou jsem ucítila, že mě někdo bere za rameno. Otevřela jsem své unavené oči, nade mnou stála moje kamarádka Madlenka. Docela rázně se mnou znovu zaklepala: „Tak hele, žádný blbosti! Mazej do koupelny, vysprchovat, omýt hlavu, obléct a jdeme ven. Pavel se u mě stavil, říkal že tady blbneš, jen ležíš a spíš. Takže na to si nehrajeme. Šup, šup, šup. Vstávej!“ Vypadala docela bojovně. Byla jsem tak překvapená, že jsem se nesnažila ani odporovat. Sprcha mě kupodivu osvěžila. Vlasy jsem nyní nosila ostříhané dost nakrátko, a tak byly vyfoukané hned. V ložnici jsem se postavila před skříň a vyndala pohodlné kostkované modrobílé džíny. Přes hlavu jsem si přetáhla lehký bílý svetryrek s krajkovým vzorem. Podívala jsem se do zrcadla, docela to šlo. Všim tím stresem v poslední době jsem možná deset kilo zhubla. Vlasy jsem dříve mívala barvu přírodního odstínu, nyní mám barvu zářivě blond. To vše měla na svědomí Alice, další má kamarádka. Přijela na návštěvu, aby zkontrolovala, jak nesu rozvod. Řekla mi: „Bude zkracování a kompletní změna image.“ Odbarvila mi hlavu a ostříhala nakrátko. Staré oblečení, které mi začalo být velké, jsem sama vyměnila za jiné, mladistvější.

Dnes jsem ještě použila trochu líčidla na obličej a za chvíli se objevila před Madlou. Četla si časopis, zdvihla hlavu a obdivně pomlaskla: „No, vidíš, co udělá trochu vody a líčidel. Takže vezmi si peníze. Jdeme na pivo a na topinku. Vůbec se mnou nediskutuj. Prostě jdeme a basta.“ Věděla jsem, že opravdu nemá smysl něco namítat. Ještě než jsme odešly, tak jsem zavolala na syna do patra domu: „Pavle, pak za námi přijď, budeme ve Valdštejnské vinárně.“

Venku Madla vyprávěla nějaké nedůležité hlouposti. Blábolila a blábolila. Dělal mi dobře, že nemusím myslet na svoje starosti.. Ve vinárně jsme si sedly ke stolu, který byl krytý paravanem, polepeným tmavě fialovým sametem. Samet byl všude kolem po stěnách, přímo lákal, aby si člověk aspoň rukou pohladil příjemnou měkkou tkaninu. Na pivo jsme nemusely dlouho čekat. Mělo správnou teplotu i pěnu. Objednaly jsme si topinky s masovou směsí. Také byly výborné. Prostě má deprese byla definitivně pryč. S Madlenkou jsme se bavily o všem možném, jak se říká, probíraly jsme nesmrtelnost chrousta.

Bylo už dlouho po 20. hodině. Ve vinárně začala hrát reprodukováná hudba. Obě jsme zapomněly, že v této vinárně je taneční parket a v sobotu se tu tančí. Ani nás to nenapadlo. Několik tanečních párů provádělo na parketu svoje kreace a my je s úsměvem sledovaly. Popíjely jsme už asi třetí pivo. Můj i Madlin pohled upoutali dva muži, kteří vstoupili do místnosti. Vypadali jako správní lovci salonu. Starší měl pod nosem mohutného kníra, vlasy přerostlé až na ramena. Oblečen byl přímo kovbojsky, jenom klobouk mu chyběl. Mladší měl uhlazené krátké vlasy a byl hladce oholen. Modré džíny a bavlněné tričko mu docela seděly. Postáli chvíli na kraji parketu, něco mezi sebou prohodili a posadili se ke stolu kousek od nás.

Madla je pokradmu pozorovala, podívala se na mě a zvědavě se zeptala: „Hele, Věro, ty je znáš?“ Pokrčila jsem nos, našpulila pusu a opovržlivě jsem řekla: „To víš, že jo. Oba jsou z Jilemnice. Ten starší je ženatý a dokonce chodil dost veřejně za dcerou jedné mé zákaznice. Je to takový klasický děvkař. A ten druhý je hodně mladý. Dřív, když jsem jako holka bydlela s našimi, tak to byl vlastně soused. Ale to byl takový precek. Tehdy jsme se ségrou a ještě s jednou holkou ze sousedství před Vánocemi dělaly Mikuláše, anděla a čerta. Ušily jsme si na to masky. Já dělala Mikuláše, měla jsem obrovsky vysoké podpatky, velikou čepici, polepenou stříbrným křížem, dlouhé vousy z vaty, červený dlouhý plášť a vycpané obrovské palčáky. Dokonce jsem měla i velikánskou berlu mrazilku. Fakt nám to slušelo. Byly jsme pozvané také do rodiny co byl tenhle kluk malinkej. Víš, že si pamatuji, že se strachy při nadílce počůral? Ten tak hrozně ječel!“ Obě jsme se dobře bavily, chechtaly jsme se až dost nahlas.

Seděla jsem zády k parketu, a tak jsem zákonitě nemohla vidět, co viděla Madla. Jak jsem byla zabraná do vyprávění, nevšimla jsem si, že za mnou někdo stojí. Madlenčiny oči se už chvíli dívaly nade mě. Otočila jsem se ve směru jejího pohledu. Stáli nade mnou právě ti muži, o kterých jsme se před chvílí bavily. Žádali nás o tanec. Nebyla jsem si jistá, jestli mě neslyšeli. Byly jsme tak vyvedeny z míry, že jsme souhlasně přikývly a odešly s muži na taneční parket. Madla na mě dělala posunky, jako co to má znamenat? To jsem ale opravdu netušila.

Se mnou tančil mladší muž, neustále se na mě culil a měřil si mě zkoumavým pohledem. V přestávce mezi písničkami se mě srdnatě zeptal: „Slečno, odkadpak jste? Vy nejste zdejší, že vás neznám?“ Stále se culil. Změřila jsem si ho také pohledem, nevypadal, že si dělá legraci. Došlo mi, že mě asi opravdu nepoznal. Ta změna image udělala své: „Ne, já jsem z Jičína, tady jsem jenom na návštěvě u kamarádky,“ odpověděla jsem a usmála se na oplátku. Hlavou mi běžela otázka, kolik asi tomu mladíkovi je. Dospěla jsem k závěru, že bude tak o 5-6 let starší než můj syn.

Mladík vůbec nepatřil k těm nesmělým, neustále mě chytal za ruku, snažil se ji udržet ve své dlani. Dlouze se mi díval do očí. Při pomalejší písničce mě k sobě vinul, jako bychom už spolu měli nejméně pět dětí. A hlasem, ve kterém byla slyšet touha a vášeň, mi šeptal do ucha: „Slečno, prozradte mi svoje jméno! Já se jmenuji Honza. Vy se tak krásně smějete. Já bych vás chtěl držet stále v náručí. Kde vás mohu znovu potkat?“ Dalo mi to dost práce se mu vymanit z objetí. Nemohla jsem si pomoci. Jak jsem se na něho podívala, uviděla jsem chlapečka v počůraných punčocháčích. Jak ječí a snaží se ukrýt mámě pod sukni. Čím víc jsem se smála, tím víc to zřejmě společníka dráždilo. Byl stále dotěrnější a dotěrnější. Nakonec mě k sobě do náruče při tanci přitáhl tak silně, že mi to začalo být už nepříjemné. Stačil mi ještě zašeptat do ucha: „Váš smích mě provokuje, chtěl bych s vámi strávit noc. A chtěl bych, abyste se jenom smála.“ Ne, tohle bylo už moc. Mladíka jsem opatrně odstrčila a řekla: „Nezlobte se, půjdu si sednout. Začaly mě bolet nohy.“ Madlenka už byla také u stolu. Hned, jak jsem dosedla na svoji židli, se mě zeptala: „Tak co? Poznal tě? Ten můj si opravdu myslí, že jsi z Jičína.“ Udělala jsem na ni tajuplný obličej a řekla: „No, představ si, že mě fakt nepoznal. Jenže se chce se mnou někde sejít. Ale já se na něho bez smíchu nemůžu podívat. Copak mu můžu říct: „Hele, chlapečku, já bych ti mohla dělat mámu. A ne jenom mámu. Když jsi byl malej, dělala jsem ti Mikuláše, až ses strachy počůral.“ Tato poslední slova vyprovokoval bouřlivý smích u nás obou.

Opět zazněla hudba. Hned při prvních taktech oba nápadníci stáli u našeho stolu s prosbou o tanec. Aníž bychom se domluvily, obě jsme zakroutily záporně hlavou, že nyní zůstaneme sedět. Oddechly jsme si.

Ohlídl jsem se směrem ke dveřím, stál tam můj syn. S Madlenkou jsme byly rády, že přišel. Moje první otázka k němu byla klasická: „Už jsi večeřel?“ Samozřejmě, že měl hlad jako správný sedmnáctiletý puberták. Objednal si večeři a s velkou chutí se do jídla pustil.

S láskyplným mateřským pohledem jsem ho pozorovala. Vyrušila mě Madla zataháním za loket: „Podívej se na ty chlapy, vidíš je? Jak jsou dožraný? Pořád na nás koukají.“ Otočila jsem se směrem, kde naši tanečníci seděli. Měla pravdu. Vypadali jako zhrzení kohouti. No nazdar, můj pohled odstartoval, že vstali a mířili k našemu stolu. Dělal jsem, že je nevidím. Myslela jsem, že nás minou... No, spletla jsem se... Po chvíli se nad mou hlavou začaly dít věci. Starší, z mužů přistoupil blíž k Pavlovi, strčil mu do ramene a řekl: „Hele, mladej, seš tady navíc! Koukej v klidu vypadnout! Slečny si půjdou přisednout k nám.“ Bylo to tak rychle, že jsem hned nezareagovala, i Madla byla překvapena. Ale Pavel se vztyčil, otočil se proti muži, tak aby mu viděl do tváře. A bojovně se zeptal: „O co vám jde?“ A to už do něho muž strčil se slovy: „Říkám ti, seš tu navíc, vypadni!“ No byla z toho docela mela. Oba chlapi se vrhli na Pavla. On se začal bránit, jednomu i druhému dal pěstí. Odletěl stůl, letěla židle. Vše co bylo na stole, bylo v cukru letu na zemi, a to ještě na kusy. Ve vteřině mezi rváče skočil osobně šéf podniku. Nyní už došlo i mně, že mi bijí syna. Začala jsem křičet: „Nechte ho, co ho bijete! Vždyť je to můj syn!“

Toto sdělení fungovalo na útočníky jako studená sprcha. Koukli na Pavla, potom na mě. Mladší se nevěřícně zeptal: „Kdože to je? Tvůj syn? To snad není možný?“ Bojovně jsem se postavila a rovnala tričko na Pavlových ramenech: „Proč by to nebylo možný?“ Víc jsem se o ně nestarala. Pan majitel oba muže pomalu vystrkal k barovému pultu, který byl blíž dveří. Tam je zkasíroval a upozornil, že bude lépe, když opustí podnik. Stůl jsme postavili a objednali si další pivo. Pavel stále nic moc nechápal. Až teď si dovolil se zeptat: „Mami prosím tě, co to mělo znamenat s těmi chlapy?“ Najednou jsem nevěděla, co mám synovi říct. Zachránila mě Madla. S úsměvem a nadsázkou řekla: „Víš, Pavle, mamka tomu mladšímu kdysi, když byl malý chlapeček, udělala blbě Mikuláše a on si to pamatoval. Měl vztek, protože mamka viděla, jak se strachy počůral. Tak si ten vztek chtěl vybit na tobě. Neboj, my bychom tě nedaly.“ A už jsme se zase smáli, všichni tři na celé kolo. Pavel nevěděl přesně, čemu se smějeme. Ani toho Mikuláše nechápal. Myslel si, že je to fór, ale byl rád, že se smějí hlavně já.

Bylo mi najednou tak lehce. Při odchodu domů jsem vyšla před vinárnu jako první. Pavel se s Madlenkou někde za mnou zdržel. Stála jsem mezi dveřmi, zdvihla hlavu a zadívala jsem se na noční oblohu. Uviděla jsem jasné letní nebe a miliony mihotajících se hvězd. Přímo nade mnou, šikmo přes oblohu byl zřetelně znát pás mléčné dráhy. To byla nádhera... Bála jsem se pohnout, abych neporušila atmosféru této chvíle. Zavřela jsem oči a nasála vlhý letní vzduch. Ucítila jsem překrásnou vůni nějakého rozkvetlého keře z blízkého parku za zdí. Znovu jsem se podívala na oblohu. Ano, právě teď jsem ji zahlédla! Padala hvězda... Zlatá a zářivá, jako vánoční kometa. Věděla jsem, že si musím něco přát, ale své přání nesmím vyslovit, nebo se nesplní... Byla to tak kouzelná chvíle, jako po nadílce o Štědrém večeru. Vlastně jsem zcela určitě nyní věděla, že se mi chce hrozně moc žít... Zalitovala jsem, proč nejsou Vánoce i v létě... Ještě chvíli jsem měla pro sebe klid.

Z hloubi chodby vinárny byli slyšet Madla a Pavel. Udělala jsem krok do ulice, počkala na ně a zeptala se: „Vidíte jak je venku krásně?“ Pavel mě chytil láskyplně za rameno a šibalsky řekl: „To víš, že jo, ty náš malý Mikuláši.“ Madlenka se tomu také smála a na moji adresu dodala: „On tomu nerozumí, nech ho být.“ Všichni tři jsme vykročili směrem k domovu. Jen já jsem věděla, že tato chvíle byla kouzelná a své přání jsem nikomu neřekla!

Snad se mi vyplní...

Advent

Zas čtvero koní ročních dob
přijíždí se saněmi
k porodu lásky z jarních stop
k poděkování zemi
jež podávala chléb
i vodu k orosení
Už zvolna rozsvěcí se chlév
co chrám
Zaržá kůň bílý pro bolest
lidského zrození
a náhle vzplane jasná zář
jež skryta byla do ženy
jak v dlani drahokam

Už brzo slunce zvedne tvář
a vzbudí spící pupeny
Pak jarem vzkvete nová ratolest
Teď na větvi list samotář
se ještě chví
že nestihl se skrýt
do tepla nových objetí
v náručí země

Je advent sémě nadějí
že bude žít co zvadlo
Také to listí na stromě
co dosud neopadlo

Když na Štědrý den sněží

Padá a padá

Holubí peří
hřeje zemi záda
Soused k sousedu
odmetá cestu

Padá a padá
až vzduch
je čistý a svěží
Barevná světýlka
v sobě i venku

a celý den sněží

Půlnoc se vyjasní
Orion s dvěma psy
vyvede na pastvu
stádo hvězd

Obloha velebná
černá a zlatá

Stojíme v úžasu
hodino dobrá a svatá
v papučích
ve sněhu

Koleda

Koleda
koleda
na Štěpána
za džbánkem pití
chodil jsem zrána
Koleda
koleda
pěšky
cukroví vonělo
kalíšek těžký
Koleda
koleda
vánoční
roky jak hory
nade mnou ční
Koleda
koleda
s volantem
nepiju – jen se mnou
chvilinku zůstaňte
Koleda
koleda
koleda
kdo trochu lásky
v kalíšek dá ?

Zimní výlet do ráje

Nad troseckou Babou
nad troseckou Pannou
na vysokém modrém nebi
skrývají se beránci
za řasnatou mlhu
Nebyli to beránci
Byl cvičný let MIGu

Na zamrzlém Nebáku
sedí tam dvě holubice
Nebyly to holubice
byly to dvě prázdné lahve
od slívovice

Na Věžických lukách
leží v sněhu dukát
Kdo ho měnil tady ?
Nebyl zlatý dukát
Byl to prázdný obal
Nebyl z čokolády

Před lávkou El Torra
potkal jsem se s černou duší
Nebyla to duše z mého těla
Tahle byla dávno prasklá
odhozená z kola

Pět kroků pod Pekařovou branou
vzpomněl jsem na dávnou známou
Známá z Brna nebyla tu
leží tu sražená srna
hlavu utopenou v břechce sněhu
jak když pije ze studánky
Čtyři vyčítavé oči
a dvě nedopsané stránky

Pod Pleskotskou skálou Hlavaticí
postrašil mě smích
Podivný smích teskně znící
Nebyl to smích
Spíš zakletý smutek toho
kdo tu chodil
kdysi

Štědrý den

Jak zrnka obilí
trousíme něhu
Zavoní jehličím
na bílém sněhu

Věncímě úsměvy
a kapra k večeři
poslední ke stolu
vejde nám do dveří

Barevné papírky
a zlaté řetězy
na nohou bačkůrky
od tety Terezy

Pak cukroví žlukne
a jehličí padá
něco se vytrácí
jiné se vkrádá

Jak zrnka obilí
seli jsme něhu
Zelené jehličí
do břechky sněhu

<p style="text-align: center;">HRÁTKY S ČEŠTINOU NA "N" aneb NORMÁLNÍ NESMYSLY</p>

Zlata ZÁKOUTSKÁ

Neruda nám nenápadně nastínil něco nového, neopakovatelného - názorové naděje. Neodolatelné novely Nerudou napsané nastiňovaly nám nové názory. Nechtěl nám nové názory násilně naaranžovat, neboť nesnášel nic nepřirozeného, nebo nedokonalého. Naopak. nechtěl nic nechat nějaké ničemné náhodě.

Náš Neruda nebyl nikdy nulou. Nešlo nikdy o náhodné novinářovy novely. Nakonec Nerudovy novely našel nový nakladatel. Následoval nemalý náklad. V nakladatelství nedošlo k netečnosti, nakonec neoplývalo nadšením, nemuselo naslouchat a Nerudovi nezaplatilo.

Nedobrý názor nakladatele nedával naději na nový náklad. Netečnost. Neruda nedostal nic. Nenadával, neklel, ni nelál, neférovému nakladateli, neboť náš novelista neztrácel nikdy naději.

Napsal nové novely, našel nakonec nového nakladatele a nedobrému nakladatelství nastavil neohroženě a nekompromisně nerudovský nos.

Naděžda Nerudová
Nová Noc nad Nežárkou

ZIMNÍ POEZIE VÁCLAVA FRANCE

ZIMNÍ SÍDLIŠTĚ

Sníh dostal z nebe panáka
Vyvalil se ze všech oken na ulici
Líně leží
Občas zívne na vrány
co si uspořádaly hody
v restauraci
U KONTEJNÉRU

VÁNOČNÍ ROZCHODY

Smažené vzpomínky
místo ryby
bramborový salát
co kdyby ...

Přišel večer
namísto milé
pěkné pozdravení
zbylo jen filé

Prskavky, svíčky,
aspoň mě hřejí
ať se má bývalá
své lásky přejí

ZIMNÍ CHVĚNÍ

Oči krajiny
osleplé horečkou vloček
Prosí o něhu
Jemná křídla vloček
Uniknout nemohu
pohledům dětských oček

I slova padnou na znak
Jen tak
Pokud mně právě nejsou v patách
... jako sněženky jaru